

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

**Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերձագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով**

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

**պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը**

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Դիմում և 75 Կ.

Ի. Բ. ՊԱԼԵՅ

374

դ-15

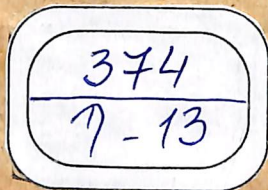
Հ Ո Ւ Շ Ա Տ Ե Տ Ր ԿՈՒԼՏՐԱՆԱԿԱՅԻՆԻ ՀԱՄԱՐ

Հասակավորների սկզբնական հանրակրթական դպրոցներում
Կարդալու, գրելու և գրքի ու լրագրային
աշխատանքների մասին

ՅԱՐԳՄԱՆԵՑ Մ. ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

Թ Ի Փ Լ Ի Ս
1932

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВООРУЖЕННЫХ
Сил
Академии Наук
СССР

Ն Ա Ռ Ա Բ Ա Ն

Յ Ա Ն Կ

յերես

Ն ա խ ա բ ա ն	— 3
1. Խնչպես պարապել ընթերցանության դասը կիսագրագետների հետ	— 5
2. Խնչպես պարապել գրության դասը կիսագրագետների հետ	— 14
3. Խնչպես տանել լրագրային աշխատանքը կիսագրագետների հետ	— 24
4. Խնչպես տանել գրքի աշխատանքը կիսագրագետների հետ	— 28
Աշխատանքի նյութ	— 31
Որինակելի դաս № 1	— —
Որինակելի դաս № 2	— 34

Այս հուշատետրը գրված է այն կուլտրանակայինների համար, վորոնք առաջին անգամ են սկսում պարապել հասակավոր կիսագրագետների հետ: Աուլտրանակայինը (մանավանդ գյուղի) հավազգյուտ կարող կլինի լավ ուսումնասիրել դասավանդման յեղանակները: Կիսագրագետներին թե ինչպես ե հարկավոր սովորեցնել, նա կիմանա փորձված մեթոդիստի խորհրդներից, գործնական աշխատանքների ընթացքում թույլ տված սխալների վերաբերմամբ մեթոդիստի ցուցմունքներից, մատչելի շրքից և դասեր հաճախելով: Բայց կարդացածը, լսածն ու տեսածը՝ նույնիսկ պրակտիկ աշխատանքների ժամանակ, ժամանակի ընթացքում մոռացվում ե: Հենց այստեղ ե, վոր հուշատետրը պետք ե ողնի կուլտրանակայինին: Կրճատ կերպով կհիշեցնի նրան պարապմունքի ձևն ու կարգը: Իսկ հուշատետրի կարգալը դժվար չե, վորովհետե նա շատ մեծ չե:

Վորպեսզի հուշատետրը կարճառոտ լինի, այստեղ շատ մանրամասնություններ և սրինակներ չեն նշանակված: Ահա թե ինչու կուլտրանակայինը միմիայն հուշատետրով չպետք ե բավականանա: Բանավոր խորհրդներից և մատչելի գրքույկներից նա կիմանա, թե ինչպես պետք ե պարապել կիսագրագետների հետ: Իսկ այս հուշատետրը պարապմունքի ժամանակ կծառայի վորպես մշտական տեղեկատու և ուղեցույց:

Հուշատետրը միշտ աչքի առաջ ունենալով, կուլտրանակայինը հեշտ կյուրացնի և կհասկանա մեթոդիստի ուղղած սխալները և խորհրդները պարապմունքների ժամանակ: Հուշատետրի մեջ կան բաց տեղեր. նրանք մեթոդիստի համար են թողած: Այնտեղ մեթոդիստն իր այցելությունների ժամանակ լրացուցիչ և բացատրական ցուցմունքներ ե նշանակում: Մեթոդիստն այնտեղ կարող ե նշանակել, թե

11 7 JUL 2013

52.393

32-1
CA 478

ՄԵԹՈԴԻՍՏԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Կուլտրանակայինը հուշատետրի վրա մասն է թերի լրացրել կամ բոլորովին չի լրացրել, կամ ուղիղ չեն լրացրել, ինչպես պետք է հասկանալ առանձին-առանձին տեղերը, վերտեղ գտնել լրացուցիչ նյութեր և այլն, և այլն:

Մանրամասն ծանոթանալու համար, թե ինչպես պետք է անցնել գրել-կարդալը կիսագրագետների հետ, Կուլտրանակայինը կարող է այդ իմանալ իմ փոքրիկ գրքույկ՝ «Чтение и письмо в начальной общеобразовательной школе взрослых. Беседы с культармейцами и начинающими учителями». ГИЗ, 1930 г. Ավելի փորձված և շրջանային մեթոդիստների համար

իմ կողմից առաջարկված է՝ «Родной язык в занятиях со взрослыми. Вопросы методики», 4-ое издание, Коп. изд. «Мир».

Կուլտրանակայինների համար հուշատետրին, իբրև աշխատանքի նյութ, կցված են որինակելի պարապմունքների սխեմաներ: Կուլտրանակայինն ինքնուրույն կերպով լրացնելով այդ սխեման ընտրած նյութերով, կսովորի դասն ուղիղ տանելու ձևը: Կուլտրանակայինն աշխատանքը սխեմայով կարող է տանել՝ անհատապես կամ կոլլեկտիվ՝ Կուլտրանակայինների կոնֆերանսում, բայց անպայման մեթոդիստի ղեկավարությամբ:

Ի. ՊԱԼԵՅ

59321-66

ԻՆՉՊԵՍ ՊԱՐԱՊԵԼ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԸ ԿԻՍԱԳՐԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԵՏ

ԻՆՉ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՅԵ ԻՆՉՊԵՍ ՏԱՆԵԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

1. Կուլտրանակային, քո խնդիրն է կիսագրագետին այնպես սովորեցնել, վոր նա ընթերցանություն միջոցով կարողանա ակտիվ մասնակցություն ցույց տալ մեր սոցիալիստական շինարարությանը:

2. Դրա համար դու պետք է կիսագրագետի կարդալու ունակություններն ամրացնես այնպես, վոր նա կարողանա կարդալ ինքնուրույն:

3. Ընթերցանությունը կիսագրագետին այնպես սովորեցրու վոր նա կարողանա կարդալ՝ ճիշտ, գիտակցորեն և սահուն:

4. Կիսագրագետները չեն կարողանում միանգամից ազատ և վարժ կարդալ, այլ աստիճանաբար են վարժվում ընթերցանության. և վորպեսզի նրանք կարողանան լավ կարդալ, այդ բանի

համար կան հատուկ աշխատանքներ, վորոնք բաժանվում են վեց
աստիճանի:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔԻ ԿԱՐԳԸ

I աստիճան — 10-15 պարապմունք

5. Առաջին աստիճանում կիսազրադետների հետ պարապելիս սկզբից ուշադրություն դարձրու նրա ընթերցանության վրա, վոր նա սովորի կարդալ՝ անսխալ ու առանց կանգառների: Կիսազրադետը վորպեսզի կարողանա այդ ունակությունը ձեռք բերել, դրա համար հարկավոր է, վոր նա դասը կարդա բարձրաձայն:

6. Նախքան նյութի կարդալը աշակերտին պետք է ծանոթացնել նրա մտքի և բովանդակության հետ: Նախ ունեցիր նախապատրաստական զրույց և ապա անցիր ընթերցանության:

7. Նախքան ընթերցանության անցնելը, հոգիածից ընտրիր այն բառերը, վորոնք դժվար հասկանալի չեն կիսազրադետների համար և զրույցի միջոցով բացատրիր նրանց: Իսկ այն բառերը, վորոնք դժվար են արտասանվում, վարժեցրու վանկերով կարդալ, մինչև վոր կարողանան ամբողջ բառը վարժ կարդալ: Գրինակ՝ ինդուս-տրիա-ցում, ար-տա-դրու-թյուն:

8. Անհասկանալի բառերը բացատրելուց, դժվար արտասանվող բառերը լավ կրկնելուց հետո, դու ինքդ կարդա հոգիածի:

9. Յերբ ինքդ կարդացիր, այնուհետև՝ հերթով և բարձրա- ՄԵՔՈՂԻՍԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
ձայն կարդալ տուր աշակերտներին. իսկ մյուս կիսազրադետները թող, վոր իրենց գրքի վրա հետևեն ընկերով կարդալուն:

10. Յերբ ընթերցող աշակերտը բառը ճիշտ չի արտասանում, ստիպիր, վոր նորից կարդա և ինքն ուղղի իր սխալը, իսկ դու միայն սխալ շեշտը և արտասանությունն ուղղիր:

11. Ընթերցանությունը վերջացնելուց հետո աշակերտներին հարցեր տուր իրենց կարդացած հոգիածի շուրջը և նյութը հարցերով կապիր նրանց արդյա կյանքի հետ: Այս ձևով դու կիսազրադետներին կսովորեցնես դասը կարդալ մտածված կերպով:

II աստիճան — 15-20 պարապմունք

12. Յերբ աշակերտը կսկսի ավելի ուղիղ կարդալ, քան առաջ եր նա կարդում, այն ժամանակ անցիր ընթերցանության դաս պարապելու հետևյալ ձևին:

ՆՊԱՏԱԿԸ — ամրացնել աշակերտի մեջ անսխալ, առանց կանգառների և մտածված կարդալու ունակությունը. (ավելի հասկանալ կարդացածը):

13. Այստեղ ևս ամեն մի պարապմունք պետք է տանել զրույցի միջոցով, ինչպես և ամեն մի դժվար հասկանալի բառը վերլուծել:

14. Այս բոլորից հետո ամեն մի աշակերտ դասը կարդում է մտքում:

15. Մտքում կարդալուց հետո պետք է անցնել դասի ստուգման, վորի համար աշակերտները հերթով կարդում են բարձրաձայն:

16. Դասի ստուգման ժամանակ, յերբ աշակերտը կարդում է բարձրաձայն, պայքարիր նրա սխալների դեմ, ուղղիր և ստիպիր, վոր աշակերտն ուղղի իր թույլ տված սխալը:

17. Ընթերցանությունն ստուգելուց հետո, ստուգելը, թե վորքան են աշակերտները հասկացել կարդացածի միտքը: Այս բանի համար աշակերտներին կոնտրոլային հարցեր տուր կարդացածի շուրջը:

III ասիկնան—5-10 պարապմունք

18. Այս ձևով անցնելուց հետո աշակերտությանը տուր ավելի դժվար առաջադրություններ, վորպեսզի սովորեն լավ հասկանալ և խորանալ կարդացածի մեջ. (արտահայտիչ ընթերցանություն):

19. Դրա համար ընթերցանության դասը անցիր այնպես, վոր աշակերտները կարողանան կարդացածի մեջ վորոնել և գտնել այն պատասխանները, վորոնց հարցերը դու տվել ես նախապատրաստական զրույցի ժամանակ:

20. Նախքան հոդվածի կարդալը, ինչպես միշտ, այստեղ ել զրույցի միջոցով տուր դժվար բառերի բացատրությունը և այդ դժվար բառերը գրիր գրատախտակի վրա: Գրելուց հետո խնդրիր

ՄԵԹՈԴԻՍՏԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

աշակերտներին, վոր նրանցից մի քանիսը հերթով այդ գրածը բարձրաձայն կարդան և այնուհետև գրեն իրենց տետրերում:

Կիսագրագետներին աստիճանաբար սովորեցրու, վոր դժվար բացատրված բառերը իրենք գտնեն բառարանների մեջ:

21. Զրույցից և հոդվածը վերլուծելուց հետո թող վոր աշակերտները դասը կարդան իրենց մտքում: Կարդալու ժամանակ նրանք պետք է գտնեն և ընդգծեն հոդվածի մեջ յեղած իրենց տրված հարցերի պատասխանները: Հարցերը տուր քիչ, 3-5, և այն ել վոչ ամբողջ հոդվածի վերաբերմամբ, այլ գլխավոր կետերի:

22. Թույլ աշակերտներին տուր ավելի հասարակ հարցեր:

23. Յերբ կիսագրագետները կարդում են իրենց մտքում և քո տված հարցերի պատասխաններն են փնտրում, հետևիր և տես, թե ինչպես են փնտրում, թե ինչպես են նրանք տանում այդ աշխատանքը: Մոտեցիր յուրաքանչյուր աշակերտին առանձին, խորհուրդ տուր և ոգնիր նրան այդ աշխատանքի մեջ: Առանձին ուշադրություն դարձրու ավելի թույլների վրա:

24. Այս ձևով աշխատանք տանելուց հետո, վորպեսզի ստուգես ամեն մի աշակերտին, դուրս կանչիր և պահանջիր, վոր նա իր գրած պատասխանները կարդա բարձրաձայն:

25. Իսկ յերբ աշակերտը կարդում է բարձր ձայնով, ուշադրություն դարձրու նրա արտասանության վրա և ուղղիր սխալները:

26. Կարդալուց հետո հարցերով ստուգիր, թե աշակերտը վորքան է յուրացրել հոդվածը:

27. Յերբ աշակերտները սովորեցին լավ կարգալ և գտան գրքի մեջ քո տված հարցերի պատասխանները, ոյն ժամանակ անցիր այն նախագծի—պլանի ընթերցմանը, վորը դու նախորոք գրել ես գրատախտակի վրա:

ՀՈՂՎԱԾԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ (պլանը)— դա հարցացուցակ է, վորը ցույց է տալիս, թե ինչի՞ մասին և ի՞նչ կարգով է խոսվում հոդվածի մեջ:

28. Ինքդ առաջուց պատրաստվիր պարապվելու համար: Բաժանիր հոդվածը մասերի, վորոնիւր առաջուց յուրաքանչյուր մասի հարցը (վերնագիրը): Հենց այդ վերնագրերը կկազմեն հոդվածի նախագիծը: Նախագծի հարցերը պետք է ընդգրկեն ամբողջ հոդվածի միտքը:

29. Նախ քան հոդվածի կարգալը աշակերտության հետ, զըրույց ունեցիր: Նրանց հետ միասին վերլուծիր հոդվածի մեջ յուրաքանչյուր դժվար բառերը:

30. Գրիր գրատախտակի վրա այն նախագիծը, վորը դու կազմել ես տանը: Կարդա աշակերտության հետ միասին և վերլուծիր:

31. Պատվիրիր աշակերտներին մտքում կարդալ հոդվածը, բաժանել մասերի և ընդգծել: Հոդվածը պետք է բաժանել այնքան մասերի, վորքան հարցեր կան նախագծի մեջ:

32. Յերբ աշակերտները հոդվածը բաժանում են մասերի, այդ ժամանակ մոտեցիր և ոգնիր նրանց:

33. Աշակերտները յերբ հոդվածը ինքնուրույն կերպով վերլուծեն, թող, վոր հետո նրանք հերթով կարդան, իսկ դու ստուգիր:

34. Ամեն մի կիսագրագետ պետք է կարդա բարձր ձայնով հոդվածի մի մասը: Հետևիւր, վորպեսզի կարգացողը կարողանա ցույց աալ, թե վճրտեղ է նշանակել ինքը մասի վերջը:

35. Թույլերին կարդալ տուր ավելի կարճ է թեթեւ մասերը:

36. Բարձր ընթերցանությունն ստուգելու ժամանակ հետևիր, վոր աշակերտները կարդան ճիշտ և շեշտով:

37. Ընթերցանությունն այստեղ ևս վերջացրու հարցերով: Հարցեր տուր կարգացածի շուրջը, վոր կապ ունենա անցնելիք նյութի հետ:

38. Այստեղ նախագծման ավելի բարդ աշխատանք տար աշակերտների հետ:

39. Ինքդ տանը հոդվածը լավ մշակիր, բաժանիր մասերի և ամեն մի մասին տուր վերնագիր, այսինքն կազմիր հոդվածի նախագիծը:

40. Նախ քան դասը, հոդվածի միջից ընտրիր ավելի դժվար բառերը:

41. Քո կազմած նախագիծը գրի՛ր գրատախտակի վրա այն-պես, վոր հարցերը լինեն վոչ թե կարգով կամ հերթով դասավորված՝ որինակ I, II, III, IV և այլն, այլ խառն ձևով՝ որինակ II, IV, III, I և այլն:

42. Յեթե գրքում հոգվածը գծերով բաժանված չե մասերի, ցույց տուր աշակերտներին, թե ի՞նչպես պետք է հոգվածը գծերով բաժանել մասերի:

43. Այնուհետև մասերի բաժանված հոգվածը տուր, թող աշակերտությունը կարդա մտքում և պահանջիր կիսագրագետներից, վոր նրանք յուրաքանչյուր բաժանած մասին գրատախտակի վրա գրած վերնագրերից իրենց վորոշած մասերի համար ընտրեն հարմար վերնագրեր:

44. Այդ պարապմունքի ժամանակ ոգնիր թույլերին:

45. Ստուգելու համար, ինչպես և միշտ, հարցրու աշակերտներին հերթով: Բարձր ձայնով կարդալ տուր հոգվածի այն մասերը, վորոնց դու առաջուց բաժանել ես: Աշակերտներից ամեն մեկը կարդում է մի մասը:

46 Յուրաքանչյուր աշակերտ հոգվածի մի մասը կարդալուց առաջ, կամ հետո, պետք է ասի, թե ի՞նչ վերնագիր է տվել այդ մասին և ինչու:

47. Ընթերցանության ստուգման ժամանակ ուղադրություն դարձրու, վոր կարդան ճիշտ և առոգահոլությամբ:

48. Կարդացածի շուրջը տարած աշխատանքը վերջացրու հարցեր տալով:

VI աւսիճանի—10 պարապմունք

49. Կիսագրագետների ավելի ուժեղ խմբակներում կարելի է տանել ավելի բարդ աշխատանք:

Որինակ. կարդացած հոգվածի նախագիծ կազմելը մտքում կարդալուց հետո: Մեծերի մեջ այս ձևով տարած աշխատանքը վերջնականապես կամրապնդի նրանց ըմբռնողությամբ (լավ հասկանալով) կարդալու ունակությունները: Թույլ խմբակներում այս ձևի աշխատանքներ չպետք է տանել:

50. Առաջարկիր աշակերտներին մասերի բաժանված հոգվածը մտքում կարդալ: Առաջարկիր նրանց, վոր այդ մասերի համար ընտրեն վերնագրեր և գրեն նրանց:

51. Ստուգողական բարձր ընթերցանության ժամանակ պահանջիր ամեն մի կարդացողից, վոր նա ասի այդ մասի համար իր ընտրած վերնագիրը: Հետաքրքրվիր, թե հոգվածը այդ միևնույն մասին ի՞նչ վերնագիր են տվել ուրիշները:

52. Այս աստիճանի մնացած պարապմունքների ժամանակ ընթերցանությունը տար այնպես, ինչպես տարել ես նախկին պարապմունքների ժամանակ:

ԻՆՉՊԵՍ ՊԱՐԱՊԵԼ ԳՐՈՒՅԱՆ ԴԱՍԸ ԿԻՍԱԳՐԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԵՏ

ԻՆՉ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՅԵՎ ԻՆՉՊԵՍ ՏԱՆԵԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

1. Քո խնդիրն ե սովորեցնել մեծահասակ կիսագրագետներին գրավոր ունակությունները կիրառել հասարակական, քաղաքական կյանքում: Կազմել դիմում, լրագրային փոքրիկ դիտողություններ, պայմանագրեր, նույնը սոցիալիստական սոցմրցակցության համար:

2. Սովորեցրու կիսագրագետին իր միտքը գրավոր արտահայտել այնպես, վոր ուրիշներին ել հասկանալի լինի: Գրավորը պետք ե լինի պարզ ու հասկանալի թե գրելու ձևով, թե պարզությամբ ե թե բովանդակությամբ:

3. Բոլոր գրավոր աշխատանքների նյութերը տար այնպես, վոր նրանք հասարակական-քաղաքական գնահատում ունենան:

4. Գրություն սովորեցնելու համար աշխատանքները տարվա ընթացքում տար այս կարգով.

ա. Նախ ե առաջ կիսագրագետներին սովորեցրու ուղիղ նստել, ուղիղ բռնել գրիչը ե կարողանալ պարզ գրել:

բ. Հետո, գլխավորապես, հետևիր, վոր նրանք գրելու ժամանակ տառեր ե վանկեր բաց չլթողնեն ե միևնույն ժամանակ ծանոթացրու ուղիղ գրելու կանոնների հետ (վերջակետ, մեծատառը վերջակետից հետո ե անունների համար):

գ. Հետո ծանոթացրու այն հիմնական ուղղագրական կանոնների հետ, վոր մտնում են ծրագրի մեջ, միեմնույն ժամանակ գրավոր վարժություններ կատարելով զործնական թղթեր կազմելու ե իրենց մտքերն արտահայտելու շուրջը:

դ. Ուրացրու ուղղագրության ունակություններն աշակերտների մեջ այնպես, վոր նրանք ավելի բարդ վարժությունները կարողանան մշակել ե գրել մտածված ե ինքնուրույն:

5. Հիշիր, վոր գրավոր աշխատանքներ տանելու համար կա չորս աստիճան:

ՊԱՐԱՊԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

1 ասիճան — 8-10 պարապմունք

6. Պարապմունքի հենց սկզբից ավելի շատ ուշադրություն դարձրու, վոր գրավորի ժամանակ աշակերտներն ուղիղ նստեն, գրիչը ուղիղ բռնեն, տառերը գրեն ուղիղ ձևով, հավասար, տողի վրա և պարզ ու գեղեցիկ ձևագրով:

Կոխտպանությունների բրիգադը
դուրս յեկավ դաշտ:

Կոխտպանությունների բրիգադը դուրս յեկավ
դաշտ:

ՄԵԹՈԴԻՍԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

7. Սկզբնական գրավոր աշխատանքները տար այսպես՝ — կազմիր աշակերտների հետ հարցեր նրանց կարգացածի շուրջը: Հանիր յեզրակացություն և այդ յեզրակացությունը մեծ-մեծ տառերով գրիր գրատախտակի վրա և առաջարկիր կիսագրագետներին կարգալ այդ յեզրակացությունը և արտագրել տետրերում:

8. Գրավոր վարժությունների համար կիսագրագետներին բաժանիր մի տողանի տետրեր և ստիպիր, վոր նրանք գրեն խոշոր տառերով՝ յերկու տողերի մեջ: Միայն առաջին աստիճանի պարապմունքի վերջը ստիպիր, վոր քիչ մանրացնեն տառերը: Նախորդ յերեսում տես որինակը լավ գրավորի (խոշոր և մանր):

9. Առաջին աստիճանում քո գլխավոր խնդիրն և սովորեցնել կիսագրագետներին գրել պարզ և գեղեցիկ, բայց և միևնույն ժամանակ պետք է հետևես, վոր նրանք գրեն առանց սխալի և միտքը պասավորեն պարզ ու կանոնավոր:

II ասիճան — 15 պարապմունք

10. Յերր աշակերտները կսկսեն գրել ավելի պարզ, այն ժամանակ գլխավոր ուշադրությունդ դարձրու այն բանի վրա, վոր նրանք բառերի մեջ տառեր և վանկեր բաց չթողնեն: Կիսագրագետների բառերի պաշարը զուգընթացաբար ավելացրու և սովորեցրու վերջակետի և մեծատառերի գործածությունը:

ИНСТИТУТ
ПОСТРОЕНИЯ
Человек
СССР

5932166

11. Վորպեսզի կիսագրագետները տառեր և վանկեր բաց չըթողնեն, գրա համար հարկավոր ե թույլ խմբակներում 3-4 դաս պարապմունքը տանել շարժական տառերով:

12. Շարժական տառերով պարապմունքը տար այսպես.

ա) Աշակերտներին տուր շարժական տառեր, թող նրանք կարդացածի յեզրակացութիւնը կազմեն նրանցից:

բ) Ոգնիր աշակերտներին, վոր նրանք բարդ դարձվածքները վերածեն բառերի, վանկերի և տառերի:

գ) Դարձվածքը գրիր գրատախտակի վրա.

դ) Առաջարկիր աշակերտներին այդ դարձվածքը արտագրել տետրերում:

13. Յերբ սկզբնական պարապմունքները շարժական տառերով վերջացրիր, անմիջապես անցիր արտագրութիւնը գրքից՝ քո տված հարցերի համաձայն:

Իսկ ավելի ուժեղ խմբակներում կարող ես սկսել յերկրորդ աստիճանի գրավորից, առանց կանգ առնելու շարժական տառերով անցնելու ձևի վրա:

14. Հարցերով արտագրութիւնն անցիր այսպես. տուր աշակերտներին հարցեր և առաջարկիր, վոր հոգվածի մեջ փնտրեն քո տված հարցերի պատասխանը և արտագրեն համապատասխան տեղը:

15. Հետագա պարապմունքների ժամանակ աշակերտներին կարող ես զբաղեցնել այնպիսի արտագրութիւնը, վորը կավելացնի նրանց բառապաշարը:

ՄԵԹՈԴԻՍԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

16. Արտագրութիւն այս դասը տար այսպես.

ա) Այն անձանոթ բառերը, վորոնք բացատրել ես մինչև կարգալը նախապատրաստական աշխատանքի ընթացքում, գրիր գրատախտակի վրա նրա բացատրութիւնն առանց այդ անձանոթ բառի:

բ) Առաջարկիր աշակերտներին արտագրել այդ բացատրութիւնը և՛ լրացնել այն անձանոթ բառը, վոր պակասում ե քո գրատախտակի վրա գրածի մեջ: Գրիր, որինակ, այս դարձվածքը. այն մի շարք հասարակական միջոցառումները, վորոնք բարձրացնում են գյուղատնտեսությունը, կոչվում են... Աշակերտները արտագրում են այս և վերջը ավելացնում են «Ա.Գ.ՐԱՄԻՆԻՍՈՒ» բառը

17. Վերջակետի և գլխատառի գործածութիւնն վոր ութիւնները կատարել տուր բոլոր հիշած աշխատանքների ընթացքում:

18. Կիսագրագետները վորպեսզի սովորեն վերջակետին և ապա գլխատառի գործածութիւնը վերջակետից հետո, վարվիր այսպես.

ա) գրատախտակի վրա գրիր մի քանի դարձվածքներ առանց վերջակետի և գլխատառի, նրանց բաժանելով դժերով. որինակ. «Մենք կողմնակից ենք խաղաղության. || Կապիտալիստները պատերազմ են ցանկացնում. || Մենք պատրաստ ենք կռիւի». || բ) առաջարկիր աշակերտներին արտագրել այս դարձվածքները և դնել վերջակետին ու գլխատառերը:

19. Կիսագրագետները վորպեսզի կարողանան գրավորի ժամանակ հատուկ անունները գրել մեծատառով, նրանց հետ միասին կազմիր հասցեներ, զանազան մարդկանց անվանացուցակ: Թող

ՄԵԹՈԴԻՍԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

III ասիճան — 35-40 պարապմունք

20. Այս աստիճանում կիսագրագետների հետ մշակիր հետևյալ գրավոր ունակութիւնները.

ա) յե-ի և ե-ի գործածութիւնը — գալիս ե, գալու յե:

բ) ո-ի գործածութիւնը — ուով գրվող բառերի աղյուսակ կազմելու միջոցով.

գ) Բառի վերջում «թիւն» ածանցի գործածութիւնը — Հարութիւն, լավութիւն, տնտեսութիւն, ար-դյու-նա-բե-րութիւն.

դ) «յ» կիսաձայնի գործածութիւնը՝ յերկու ձայնավորների մեջ — գոյութիւն, Հայաստան, եյին.

ե) Ուղագրութեան ժամանակ անցնել՝ բառակազմութիւնը — պարգ, բարդ յեվ ածանցավոր բառեր.

զ) Իսկ ավելի ուժեղ խմբերում կարելի յե անցնել հնչյունները — ձայնավոր, բաղաձայն, կիսաձայն և յերկրարբառ:

21. Այս բոլոր թված ունակութիւններն անցնելուց հետո պարապմունքները տար այսպես.

ա. Գրատախտակի վրա գրիր այնպիսի դարձվածք, վորի մեջ լինի մշակած քերականական-կանոնը.

բ. Առաջարկիր աշակերտներին, վոր ուշադրութեամբ նային գրատախտակի վրա գրած դարձվածքին:

գ. Գրատախտակից ջնջիր գրածդ և ստիպիր, վոր աշակերտները այդ նույնը գրեն հիշողութեամբ:

վրա մի այնպիսի բառ, վորի մեջ լինի սովորեցրածդ կանոնը: Առաջարկիր աշակերտներին մտածել և գրել այնպիսի մի դարձվածք, վորի մեջ լինի այդ բառը: Մշակում ես, որինակ, «յու» յերկրարբառը: Առաջարկիր աշակերտներին «գլուղ» բառի շուրջը կազմել և գրել վորև ե դարձվածք: (Նոր-շեն գյուղի գյուղացիները կազմեցին կոլլեկտիվ տնտեսութիւն):

23. Հիշիր, վոր յերկրարբառով բառեր գրելը մեծերին շատ դժվարութեամբ ե հաջողվում: Ոգնիր աշակերտներին այդ աշխատանքների ժամանակ:

Նախ կազմիր բառերի աղյուսակ և ապա անցիր յերկրարբառի շուրջը դարձվածքներ կազմելուն:

Որինակ՝ յուղ, յուղոտ, յուղալի.

գյուղ, գյուղեր, գյուղացի.

մյուս, աղյուս, անկյուն.

ալյուր, հարյուր,

կորյուն, Հարութիւն.

աշխատութիւն.

սոց-մըր-ցակ-ցութիւն.

հար-վա-ծայ-նութիւն

ար-դյու-նա-բե-րութիւն:

24. Բացի այս գրավոր աշխատանքների մշակումից, ծանոթացրու զուգընթացաբար և ուրիշ գործնական գրութիւնների հետ,

ինչպես որինակ—գիմում, ստացական, սոցմրցման պայմանագիր և փոքրիկ լրագրական դիտողություն:

IV ասիկան—10 պարապմունք

25. Յեթե, համաձայն ծրագրի, կանցնես քերականական ունակությունները, այն ժամանակ աշակերտների մեջ ամրացրու ամբողջ անցածներդ կրկնողությամբ. նամանավանդ ուշադրություն դարձրու կիսագրագետների վրա, վորպեսզի նրանք կարողանան ինքնուրույն կերպով արտահայտել իրենց մտքերը գրավոր:

26. Կրկնողության վարժություններն անցիր այս ձևով. ա) գրատախտակի վրա գրիր դարձվածքը (դարձվածքը կապիր իրենց անցած հոդվածի հետ):

բ) Առաջարկիր աշակերտներին ուշադրությամբ դիտել այդ գրածը.

գ) Դարձվածքը ջնջիր և առաջարկիր աշակերտներին գրել հիշողությամբ:

27. Ինքնուրույն գրավոր ունակությունները մշակելու համար բարձր ձայնով կարդա մի փոքրիկ պատմություն: Առաջարկիր աշակերտներին գրել այդ պատմությունն այնպես, ինչպես իրենք հասկացել ու հիշում են:

28. Առաջարկիր աշակերտներին, վոր ինքնուրույն մի փոքրիկ հոդված գրեն «Աշխատանքն արտադրության մեջ» նյութի,

սոցմրցակցությամբ, հարվածայնությամբ, կոլլսոզ աշխատանքների և այլն մասին:

Նախորոք գրույց ունեցիր աշակերտների հետ, թե ինչի մասին և ինչ ձևով պետք է գրեն:

29. Այս բոլոր գրավոր աշխատանքների վերջը աշխատանքներ տար աշակերտների հետ՝ կոլլեկտիվ կամ անհատապես՝ կազմել նամակ, համառոտ հոդված լրագրի համար և փոքրիկ պատմվածք:

ԿԻՍԱԳՐԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԵՏ ԻՆՉՊԵՍ ՏԱՆԵԼ ԼՐԱԳՐԱՅԻՆ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

ԻՆՉԻ ՀԱՄԱՐ ՅԵՎ ԻՆՉՊԵՍ ՏԱՆԵԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

1. Հիշիր Լենինի խոսքերը՝ «Լրագիրը վոչ միայն կուլեկտիվ պրոպագանդիստ ու կուլեկտիվ ագիտատոր է, այլև կուլեկտիվ կադմակերպող է».

2. Քո խնդիրն է լրագրի ոգնությամբ կիսագրագետներին գիտակցորեն մասնակից դարձնել սոցիալիստական արշավին: Դու պետք է նրանց այնպես սովորեցնես, վոր կարողանան ինքնագարգացման համար ոգտվել լրագրից:

3. Դրա համար լրագրային աշխատանքը տար այնպես, վոր աշակերտները նրա մեջ կարողանան գտնել որվա գլխավոր քաղաքական հարցերի վերաբերյալ բացատրություններ:

4. Կիսագրագետներին սովորեցրու, վոր նրանք անպայման հետևեն լրագրին և կարողանան ինքնուրույն կերպով ոգտվել նրանից:

5. Աշխատիր, վոր քո աշակերտներն անպայման բաժանորդ- ՄԵԹՈԴԻՍՏԻ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
դադրվեն լրագրին:

6. Լրագրային աշխատանքները տար ինչպես ընդհանուր դասերի ժամանակ, նույնպես և առանձին լրագրային պարապմունքներին հատկացրած դասերին (ժամերին):

7. Լրագրային աշխատանքները կիսագրագետների հետ տար ամբողջ տարվա ընթացքում — աշխատանքների սկզբից մինչև վերջը:

8. Հիշիր, վոր լրագրային աշխատանքը գնալով պիտի զարգանա ու բարդանա:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔԻ ԿԱՐԳԸ

9. Կիսագրագետին վորպեսզի հետաքրքիր դարձնես լրագրային աշխատանքը, այդ պատճառով լրագրային աշխատանքը նրա համար պետք է լինի ինչպես դաս և ամեն ուր նա պետք է մի փոքրիկ կտոր կարդա լրագրից:

Կարդացած կտորը պետք է համապատասխանի սովորողների շահերին: Որինակ. յեթե քո աշակերտները գյուղացիներ են, կարդա կուլեկտիվացման մասին, խոշոր կուլտուրների գործունեյության, խորհատեսությունների մասին, ուրիշ յերկրների գյուղացիների դրության մասին և այլն: Դրանով դու նրանց մեջ հետաքրքրություն առաջ կբերես:

10. Ուրիշ լրագրների հետ՝ կենտրոնական, տեղական բանվորական, զինվորական, գյուղացիական, ավելի ուշ ծանոթացրու:

կարգացողների հետ: Աշակերտների հետ միասին ընտրիր ավելի հասարակ ու նրանց սրտին ու հասկացողության մոտիկ լրագիր:

Նոր կարգավ սովորող կիսագրագետ գյուղացիները կարող են ընտրել գյուղացիական լրագիր: Մանվածագործների համար կարելի չե ոգտագործել տեղական բանվորական լրագիրը:

(Որինակ Լենինականի „Բանվոր“ լրագիրը):

11. Կիսագրագետներին սովորեցրու ուշադրություն դարձնել լրագրի որվա, ամսվա և տարվա թվի վրա:

12. Կիսագրագետներին մեջ սովորություն մտցրու, վոր լրագիրը սկսեն կարդալ ցուցադրական մասից՝ „Այսորվա համարում“:

13. Աշակերտներին ցույց տուր լրագրի այն մասը, վորտեղ գրված է միջադեպին կյանքի, Խ. Ս. Հ. Մ. լուսավորության, տնտեսական, խորհուրդների և զանազան տեղեկությունների և այլնի մասին:

14. Այնուհետև սովորեցրու աշակերտներին լրագրի վերնագիրը կարդալ: Հոդվածները բարձր ձայնով ինքդ կարդա: Ցույց տուր, թե ինչպիսի վերնագրերով կարելի չե իմանալ լրագրի բովանդակությունը:

15. Ցույց տուր, վոր լրագրում լինում են՝ հոդվածներ, հերագրներ, փոքրիկ ղետողություններ, թղթակցություններ տեղերից:

16. Այս բոլորից հետո աշակերտներին սովորեցրու լրագիրը կարդալ ինքնուրույն: Սովորեցրու նրանց կարդալ նախ առաջնորդողը

վորոնք սովորաբար ղետեղված են լրագրի առաջին յերեսում:

17. Ցույց տուր, վոր հեռագրների և փոքրիկ ղետողությունների վերնագրերը ավելի չեն ոգնում բովանդակությունը հասկանալու, քան հոդվածները:

18. Սովորեցրու քո աշակերտներին, վոր լրագրի միջի հոդվածը կարդան մաս-մաս. մտածեն յուրաքանչյուր մասի շուրջը և այնուհետև կարդան ամբողջապես հոդվածը:

19. Սովորեցրու կիսագրագետներին, վոր լրագիր կարդալու ժամանակ անհասկանալի բառերը նայեն բառարանի մեջ և ոգտվեն նրանից:

20. Հոդվածներ և հեռագրներ (հատվածներ) կարդալու ժամանակ գործածիր քարտեղ:

21. Ուսման տարվա վերջում հանձնարարիր աշակերտներին, վոր բանավոր կերպով լրագրի բաժինների մասին ղեկուցեն:

22. Աշխատիր, վոր լրագրներ կարդալուց հետո աշակերտները ցանկություն հայտեն իրենք ևս գրելու լրագրում: Կազմակերպիր պատի թերթի համար ղետողություններ կազմել, իսկ ավելի հետո՝ նույնն անել և տպագրված լրագրի համար:

ԻՆՉՊԵՍ ՏԱՆԵԼ ԳՐՔԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԿԻՍԱԳՐԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԵՏ

ԻՆՉԻ՞ ՀԱՄԱՐ ՏԱՆԵԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

1. Քո խնդիրն ե կիսագրագետներին գրքի միջոցով սովորեցնել, խորացնել և մեծացնել այն գիտելիքները, վոր անհրաժեշտ են հասարակական և արտադրական աշխատանքները բարելավելու համար:

2. Դու պետք ե կիսագրագետին սովորեցնես գրքի հետ ինքնուրույն գործ ունենալ, հետաքրքիր դարձնես նրա համար գիրք կարդալը:

ԻՆՉՊԵՍ ՏԱՆԵԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

3. Գրքի վրա աշխատելը սովորեցրու հենց պարապմունքների սկզբից, յերբ սկսում ես աշխատանքները և այդ ձևով շարունակիր մինչև տարվա վերջը:

4. Ամենից առաջ կիսագրագետին սովորեցրու, վոր նա կարդա գրքի անունը, հեղինակի ազգը և հրատարակության թիվը:

5. Հետո սովորեցրու աշակերտներին ոգտվել վերնագրերից: Ցույց տուր, թե ի՞նչպես վերնագրով իմանալ գրքի բովանդակությունը և ի՞նչպես գրքում գտնել իր ուզած մասը:

6. Սովորեցրու աշակերտներին կարդալու ժամանակ ոգտվել բառարանից:

7. Կիսագրագետին սովորեցրու գրքի կարևոր տեղերն արտագրել (քաղվածք), վոր շատ կոգնի կարդացածը յուրացնելուն:

8. Սովորեցրու կիսագրագետին, վոր նա գիրքը կարդա մըտածելով, դանդաղ և առանց շտապելու: Սովորություն դարձրու նրանց մեջ մասերով կարդալն ու ամեն մի հատվածի մասին մըտածելը, և մասերը կարդալուց հետո՝ ընդհանուր կերպով անբողջնաչքի անցկացնելը:

9. Կարդալու սովորությունը նրանց մեջ կամաց-կամաց դարգացրու: Սկզբում զրույց ունեցիր ամբողջ խմբակի հետ արտադրությունական ընթերցանության նշանակություն և անհրաժեշտություն մասին: Դասարանում վորպեսզի կարդացողներին կորիզ ստեղծվի, տուր մի յերկու-յերեք հոգու հետաքրքիր գրքեր տանը կարդալու համար: Մի քանի ժամանակից հետո, դասերից դուրս, այդ գրքեր կարդացողներին հարցրու գրքի բովանդակության մասին Այսպիսի զրույցներից մեկի ժամանակ, տանը գրքեր կարդացողներին առաջարկիր դասի ժամանակ պատմել իրենց կարդացածը: Նրանց որինակը մյուսների մեջ ևս առաջ կրերի տանը ընթերցանությանը պարապվելու ցանկություն: Այս ձևով դու աստիճանաբար դեպի

արտադրողական ընթերցանությունը կքաշես սովորողների ամ- ՄԵՓՈԴԻՍՏԻ ԴԻՏՈՂՈՒՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
բողջ խումբը:

10. Կազմակերպիր դասարանում հետաքրքիր գրքի բարձր
ձայնով ընթերցումը. աշակերտների հետ միասին ըննադատիր կար-
գացածը: Դա կուժեղացնի աշակերտների մեջ գիրք կարդալու ցան-
կությունը:

11. Արտադրողական ընթերցանության համար առաջին հեր-
թին տուր այնպիսի գրքեր, վոր հրատարակված են հատուկ կիսա-
գրագետների համար: Այդ գրքերը տպագրված են խոշոր տառերով,
լեզուն հասկանալի յե և զարդարված են նկարներով:

12. Շարունակ կապ ունեցիր գրադարանապետների և գիրք
բերողների հետ. փոխանակիր նրանց հետ գրքերը և յերբեմն նրանց
դպրոց հրավիրիր գիրք կարդալու և գրքի մասին խոսելու համար:

13. Միջոցներ ձեռք առ, վոր ուսման տարին վերջանալուց
չհտո աշակերտներդ մոտիկ գրադարաններում գրվեն: Ծանոթաց-
րու նրանց գրադարանի կարգ ու կանոնի հետ և թե ի՞նչ ձևով
ու ի՞նչպես պետք ե ուսանան և փոխեն գրքերը:

ԱՇԽԱՏԱՆԳԻ ՆՅՈՒԹ

Ընտրիր նյութը, բաց թողած տեղերը լրացրու հետևյալ որինակելի
դասերում: (Այս աշխատանքը խորհուրդ ենք տալիս լրացնել մեթոդիստի
ղեկավարությամբ):

ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ԴԱՍ № 1. (Կարգալ յեկ գրել)

ԴԱՍԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Զբույց..... թեմայի շուրջը:

Ընթերցանություն..... Ընթերցանության

տեխնիկայի զարգացումը — ուղիղ կարդալ: (Պարապմունքի առաջին
աստիճանը):

Գրավոր. — Պարզ գրության ունակությունների մշակումը՝ գրատախ-
տակից արտագրության մեջոցով: Սրա հետ միասին ուշադրություն դարձնել
վերջակետից հետո մեծատառով գրելու վրա:

ԴԱՍԻ ԸՆԹԱՑՔԻ

Զրույցը տարվում է հետևյալ հիմնական հարցերով.....

Նախապատրաստական զրույցի ժամանակ վեր են լուծվում հետևյալ գծվար հասկանալի բառերը.....

Բացատրվում են հետևյալ գծվար արտասանելի բառերը

Պատմվածքի կամ հոգվածի կարգավը (վերնագիր)

Գիրք.....յերես՝

Դասատուն պարզ և բարձր ձայնով կարգում է նշանակած պատմվածքը:

Այնուհետև աշակերտներին հերթով բարձր կարգավ է տալիս: Առաջին աշակերտը կարգում է մինչև խոսքը. յերկրորդը՝ յերրորդը՝ :

Յերբ մեկը կարգում է, մյուսները նայում են գրքին և հետևում են ընկերոջ կարգալուս: Յեթե աշակերտը սխալ է կարգում (տառ է բաց թողնում, վանկ, կամ մի բառի փոխարեն կարգում է մի ուրիշը), դասատուն նրան կանգնեցնում է և ստիպում է նորից կարգալ: Յերբ կարգացողը շեշտի կամ արտասանության մեջ սխալվում է, այդ դասատուն դիմում է նրա ընկերներին, վոր սխալն ուղղեն, կամ թե չե հենց ինքն է ուղղում:

Միշտ այս տեսակ սխալն ուղղելուց հետո, կարգացողը կրկնում է ուղղած բառը և ճիշտն արտասանում: Յերբ այս ձևվի ընթերցանությունը վերջացնում են, դասատուն աշակերտներին տալիս է ստուգողական հարցեր.

Գրավոր. Աշակերտները դասատվի ղեկավարությունը կազմում են, որին նակ, հետևյալ յեզրակացությունը

Դասատուն այս յեզրակացությունը գրելով գրատախտակի վրա, աշակերտների ուշադրությունը դարձնում է վերջակետի վրա և վերջակետից հետո

մեծատառով գրելու վրա: Այնուհետև աշակերտները այս յեզրակացութիւնն արտագրում են իրենց տետրերում, հետեւելով մեծատառի և վերջակետի կանոններին: Տետրերը պետք է լինեն մի տողանի:

ՈՐԻՆԱԿԵԼԻ ԴԱՍ № 2 (Կարդալ և գրել)

ԴԱՍԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Զբոյց թեմայի շուրջը

Ընթերցանութիւնն մտածված և արտահայտիչ ընթերցանութիւնն ուժեղացումը, վորոշ, ընտրովի տեղերի կարդալը (յերրորդ աստիճան)

Գրավոր. Վարժութիւններ վերջակետի և մեծատառի շուրջը (յերկրորդ աստիճան):

ԴԱՍԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

Զբոյցը տարվում է հետեւյալ հիմնական հարցերով

Նախապատրաստական զրույցի ժամանակ բացատրվում է հետեւյալ դժվար հասկանալի բառերը

Վերլուծութիւնն են յենթարկվում հետեւյալ դժվար արտասանելի բառերը

Ընթերցանութիւնն

պատմվածքի (կամ հոդվածի) գրքից, յերես

Դասատունն ասում է՝ « պատմվածքը (կամ հոդվածը)

կարդացեք նախ ձեր մտքումը: Կարդալու ժամանակ ընդգծեք այն տեղերը, վորոնք պատասխանում են այն հարցերին, վորոնց յես հիմա կգրեմ գրատախտակի վրա: Հետո մենք կհամեմատենք, թե ով ի՞նչպես է արել»: Դա-

սատունն գրատախտակի վրա գրում է հետեւյալ հարցերը

Աշակերտներն արտագրում են հարցերը և հետո լուռ կարդում, փնտրում և գտնում են պատասխանները հողվածում: Դասատուն հետևում է այդ աշխատանքներին և ոգնում է աշակերտներին իր խորհուրդներով և բացատրություններով: Այս բոլորից հետո սկսվում է բարձրաձայն ստուգողական ընթերցումը:

Ամեն մեկը, վորին հարցնում է դասատուն, կարդում է նախ հարցերը և ապա այդ հարցերին վերաբերյալ կտորները: Յեթե աշակերտը պատասխանը սխալ է տալիս, այն ժամանակ նրա սխալը ուղղում է ընկերը կամ ինքը դասատուն: Առաջին հարցին պատասխանում է դասի այն կտորը, վոր սկսվում է՝ բառից, մինչև բառը:

Յերկրորդ հարցին՝

Յերբ ստուգողական ընթերցումը վերջանում է, դասատուն տալիս է հետևյալ հարցերը՝

Գրավոր — Դասատուն կարդացած հողվածից գրատախտակի վրա գրում է հետևյալ դարձվածքը

Հետո դասատուն սովորողների հետ միասին սկսում է քննել, թե ինչու յե վերջակետը հենց այստեղ: Դասատուն ասում է. «Տեսնենք կարելի՞ յե մի ուրիշ տեղ դնել վերջակետը: Որինակ՝ առաջին՝ բառից հետո, իսկ առաջին յերկու՝ հետո:

Այստեղ ամեն դեպքում ել միտքը պարզ չե: Միտքը պարզ է միայն բառից հետո: Ահա այստեղ է, վոր հար-

կավոր է դնել վերջակետ»:
Ուսուցիչը շարունակում է.
«Հիմա յես կգրեմ գրատախտակի վրա հողվածի կարճ բովանդակությունը: Մինչև յես կգրեմ, դուք ուշադրությամբ հետևեցեք իմ ձեռքի շարժումներին: Վերջակետերն ու մեծատառերը յե չեմ դնի, արտագրության ժամանակ ինքներդ գրեք»:

Դասատուն գրում ե

Աշակերտները գրում են հատվածը, հետո դնում են վերջակետերը և մեծատառերը:

Այնուհետև դասատուն ցույց է տալիս գրատախտակի վրա վերջակետի և մեծատառերի տեղերը, իսկ աշակերտները գրատախտակին նայելով ստուգում են իրենց աշխատանքները:

52.343

1432

1
2
857

Սրբազրեց և Թողարկեց Գ. ԲԱՐՈՒՅԱՆ

Թիֆլիս, տպարան պոլիգրաֆպրոցի-պատվեր № 951. Գլավլիտ № 1102 Տիրաժ 1000.